

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 91/09-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Ľ. K., K., zastúpeného advokátom JUDr. D. A., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Sociálnej poisťovne – ústredie Bratislava č. 410 618/1430 z 27. marca 2007 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 So 242/2007 z 31. januára 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Ľ. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. marca 2009 doručená sťažnosť Ing. Ľ. K., K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Sociálnej poisťovne – ústredie Bratislava (ďalej len „Sociálna poisťovňa“) č. 410 618/1430 z 27. marca 2007 a rozsudkom

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 So 242/2007 z 31. januára 2008.

Z obsahu sťažnosti okrem iného vyplýva:

«Listom z 27. marca 2007 mi bolo doručené „rozhodnutie“ Sociálnej poisťovni -ústredie Bratislava (ďalej len Spú) č. 410 618/1430, ktorým sa podľa § 293k zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z. zvyšuje môj starobný dôchodok na sumu 12 280,- Sk...

V zákonnej lehote som listom 20. apríla 2007 doručil SPú „Návrh na preskúmanie predmetného rozhodnutia o zvýšení môjho starobného dôchodku“...

Návrh na preskúmanie rozhodnutia súdom som podal z dôvodu, že v doručenom rozhodnutí suma môjho starobného dôchodku nebola prepočítaná v súlade s ustanoveniami § 293k zákona č. 310/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon 461/2003 Z. z o sociálnom poistení t. j. z „priemerného mesačného zárobku“ za päť zárobkovo najlepších kalendárnych rokov v rozhodnom období, „bez obmedzenia“ podľa predpisu účinného do konca 31. 12. 2003, ktorým je zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, ale z priemeru mojich „vymeriavacích základov na určenie poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie“... ustanovených osobitným predpisom - za 5 rokov v ktorých boli tieto „základy“ v rozhodnom období najvyššie!?! Ináč povedané SPú pri prepočítaní môjho dôchodku, v rozpore so zákonom uplatnila obmedzenie podľa predpisu účinného do 31. 12. 2003 - konkrétne §-u 12 ods. 2...

Ja som označil v „Návrhu na preskúmanie rozhodnutia č. 410 618/1430 z 27. marca 2007“ čoho sa domáham a označil som tiež metodiku výpočtu môjho starobného dôchodku v súlade s ustanoveniami § 293k zákona č. 310/2006 Z. z., podľa ktorej mal byť môj starobný dôchodok k danému termínu zvýšený na sumu 19 093,00 Sk.

V súčasnosti mi Spú dlží už viac ako sedem tisíc €, pričom dlžoba každý ďalší mesiac narastá...

Proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach (ďalej len krajský súd) č. k. 2 Sd/74/2007-45 zo 4. septembra 2007..., ktorým potvrdil „rozhodnutie“ odporkyne č. 410 618 1430 z 27. marca 2007 som v zákonnej lehote podal „odvolanie“... z dôvodu, že prvostupňový súd rozhodol bez toho aby:

sa zástupca SPú, na moju výslovnú žiadosť a aj vyzvanie sudkyne, vyjadril k mnou navrhnutým dôkazom a uviedol dôkazy na podporu svojich tvrdení, že môj starobný dôchodok bol prepočítaný v súlade s ustanoveniami § 293k zák. č. 310/2006 Z. z...

Krajský súd ma listom z 5. 11. 2007, v súlade s ustanovením § 209a ods. 1 O. s. p. vyzval, aby som sa v lehote 15 dní od doručenia výzvy písomne vyjadril či súhlasím s tým, aby odvolací súd o mojom odvolaní smerujúcom proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 Sd/74/2007-45 rozhodol bez nariadenia pojednávania... Doporučeným listom z 8. 11. 2007 som krajskému súdu oznámil, že nesúhlasím, aby odvolací súd o mojom odvolaní smerujúcom proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 Sd/74/2007-45 rozhodol bez nariadenia pojednávania...

Nechcel som veriť vlastným očiam keď v obálke s pečiatkou pošty 5. 3. 2008 som miesto „predvolania“ našiel rozsudok NS SR sp. zn. 7 So 242/2007 zo dňa 31. jan. 2008, ktorým bol potvrdený rozsudok krajského súdu zo 4. 9. 2007 č. k. 2 Sd 74/2007-45...

Neviem kedy bol rozsudok NS SR č. 7 So 242/2007 doručený krajskému súdu, ale mne bol doručený 6. marca 2008 listom podaným na pošte 5. marca 2008, t. j. 35 dní po jeho vynesení?!...

„Dovolanie“ proti rozsudku NS SR sp. zn. 7 So 242/2007 z 31. januára 2008... som krajskému súdu doručil listom z 19. marca 2008...

S odvolaním sa na § 3 ods. 7 ako aj §§ 62 ods. 1 a 53 ods. 1, písm. g) zákona č. 757/2004 Z. z. - o súdoch... (ďalej len zákon) -... som listom z 5. augusta 2008 Sekretariátu predsedu NS SR doručil „sťažnosť“ na porušenie môjho práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v mojej prítomnosti aby som sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom...

Dvoma listami, podanými NS SR v jeden deň, 13. januára 2009 na tej istej pošte, mi bolo doručené:... Uznesenie č. 1 Sdo 23/2008 z 30. októbra 2008..., ktorým najvyšší súd zastavuje konanie o mojom „dovolaní“!? - podpísané pani JUDr. I. H., ako predsedníčkou senátu. Toto uznesenie mi bolo doručené 15. januára 2009 t. j. 77 dní potom ako senát rozhodol?!...

Oznámenie č. Ns 103/2008 zo 7. januára 2009... cit.: „že vzhľadom na obsah mojich podaní nie je ich možné považovať za dôvodnú sťažnosť podľa ustanovení zák. č. 707/2004 Z. z. (správne malo byť 757/2004) a zák. č. 152/1998 Z. z., pretože moje

námietky smerujú k procesnému postupu odvolacieho senátu a k jeho právnomu posúdeniu veci“, podpísané pani JUDr. I. H. ako predsedníčkou správneho kolégia. Je to účelové skreslenie mojej „sťažnosti“ - snaha vyložiť jej obsah tak, aby ju bolo možné „zhodiť zo stola“. Moje námietky smerujú v prvom rade proti porušeniu môjho práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v mojej prítomnosti, aby som sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom...

Mrzí ma, že „najvyšší orgán súdnej moci“ aj za cenu porušovania zákonov sa snaží „naplniť“ politickú objednávku, mravne pochybného charakteru, nakoľko sa jedná o zákonom a ústavou chránené práva a záujmy ozaj zbedačených „starodôchodcov“, nazývaných tiež „odpísanou generáciou“, u väčšiny ktorých starobné dôchodky už nestačia ani na pokrytie základných životných potrieb...

Ja som mal priznaný dôchodok za účinnosti ust. § 16 ods. 8 zák. č. 274/1994 Z. z. v znení zákona č. 394/1994 Z. z., ktoré boli zrušené zákonom č. 413/2002 Z. z. a napokon zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

Ak právny predpis - zákon č. 461/2003 Z. z. v ust. § 293 k zrušil tzv. obmedzenia priemernej mzdy na výpočet dôchodku, potom mali byť správne zrušené všetky obmedzenia, vrátane obmedzení voči mňa ako sťažovateľovi a na základe toho mi mal byť vypočítaný dôchodok bez obmedzení...

Sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd SR v náleze vyslovil, že boli porušené jeho základné práva a slobody v čl. 46, odst. 1, 2, 3, Ústavy SR...

Sťažovateľ podľa § 52 ods. 2/8 zákona o Ústavnom súde navrhuje, aby Ústavný súd SR zrušil rozhodnutie NS SR sp. zn.: 7 So 242/2007 z 31. 1. 2008 a Sociálnej poisťovne -ústredie č. 410 618/1430 z 27. 3. 2007 a vec bola vrátená týmto orgánom na nové konanie a rozhodnutie.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Pri prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 ústavy rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. 410 618/1430 z 27. marca 2007, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak takúto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

Ako vyplýva z obsahu sťažnosti a jej príloh, sťažovateľ v rámci právnych a opravných prostriedkov, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok v rámci piatej časti pojednávajúcej o správnom súdnictve, žiadal o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne. Výsledkom jeho návrhu bol rozsudok Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Sd 74/2007-45 zo 4. septembra 2007, ktorý potvrdil

napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne. V prípade krajského súdu išlo o rozhodnutie súdu prvého stupňa, proti ktorému bolo prípustné odvolanie. Sťažovateľ toto svoje právo využil, odvolanie podal a v rámci odvolacieho konania najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 7 So 242/2007 z 31. januára 2008 rozsudok krajského súdu potvrdil.

Je nepochybné, že právomoci ústavného súdu vo vzťahu k rozhodnutiu Sociálnej poisťovne jednoznačne predchádzala právomoc všeobecných súdov, jednak krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ako aj najvyššieho súdu v rámci odvolacieho konania.

Vzhľadom na uvedené bolo treba sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie (obdobne napr. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 208/08).

Sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 7 So 242/2007 z 31. januára 2008, ústavný súd odmietol ako podanú oneskorene.

Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 18. marca 2009. Ústavný súd zistil, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nadobudol právoplatnosť 7. marca 2008.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti. Jednou zo zákonných podmienok na prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda v lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti (IV. ÚS 14/03, II. ÚS 246/06, III. ÚS 187/06, III. ÚS 143/07).

S prihliadnutím na dátum právoplatnosti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 7 So 242/2007 z 31. januára 2008 (7. marca 2008), ako aj so zreteľom na deň doručenia sťažnosti ústavnému súdu (18. marca 2009) ústavný súd považoval za dostatočne preukázané podanie sťažnosti v tejto časti po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej

lehoty (obdobne napr. III. ÚS 301/04, III. ÚS 156/06, III. ÚS 187/06, III. ÚS 143/07, III. ÚS 202/08). Keďže zmeškanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu nemožno odpustiť, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako podanú oneskorene.

Keďže ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone, ako aj vzhľadom na právne zastúpenie sťažovateľa kvalifikovaným právnym zástupcom, ústavný súd preskúmal a prerokoval sťažnosť v rozsahu, ktorý bol stanovený jej petitom.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2009